

ศึกษาแรงจูงใจของนักศึกษาปริญญาตรีบัญชีในจังหวัดขอนแก่นต่อวิชาชีพบัญชีในอนาคต
A Study on the Motivation of Accounting Undergraduate Students
in Khon Kaen Province toward Their Future Accounting Profession

สุรางคนาง กมลเรือง^{1*}, สุดสาคร โสมนัส² และอมรลักษณ์ ศิริทองสุข³

Surangkanang Kamonrueang^{1*}, Sudsakorn Sommanat² and Amaralak Sirithongsuk³

^{1*}นักศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาลัยเขตขอนแก่น

³อาจารย์ สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาลัยเขตขอนแก่น

^{1*}²Student Accounting Program the Faculty of Accounting Sripatum University, Khon Kaen

³Lecturer from Accounting Program the Faculty of Accounting Sripatum University, Khon Kaen

*Corresponding Author Email: sudsakorn2307@gmail.com

Received: 29 April 2026 Revised: 9 June 2026 Accepted: 15 June 2026

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสอบวิชาชีพบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดขอนแก่น 2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านอาชีพที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสอบวิชาชีพบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดขอนแก่น เช่น โอกาสความก้าวหน้าในสายงาน และผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ และ 3. เพื่อศึกษาความแตกต่างลักษณะเฉพาะของนักศึกษาที่อาจส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเส้นทางอาชีพ เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา และความสนใจส่วนบุคคล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 100 คน ที่มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรหาไร์ ยามาเน่ (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 และทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง (ร้อยละ 88.00) มีอายุอยู่ในช่วง 20–22 ปี (ร้อยละ 47.00) และมีความสนใจส่วนบุคคลในการเรียนรู้เทคโนโลยีและโปรแกรมบัญชี (ร้อยละ 32.00) 2) ปัจจัยด้านอาชีพ ความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.60) และ 3) การจัดลำดับความสำคัญและความเชื่อมั่นต่อ CPA นักศึกษาให้ความสำคัญกับ ด้านความรับผิดชอบ สูงที่สุด ตามมาด้วย ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ และมีความเชื่อมั่นอย่างสูงว่า ใบอนุญาตผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) เป็นกุญแจสำคัญในการปลดล็อกโอกาสสำหรับการเติบโตและความสำเร็จทางการเงินที่โดดเด่นในวิชาชีพบัญชี

คำสำคัญ: ศึกษา, แรงจูงใจ, วิชาชีพบัญชี

Abstract

This research consists purposes were 1. to study the personal factors that influence the decision of accounting students in Khon Kaen to choose the accounting profession exam in Khon Kaen province 2. to study the career factors that influence the choice of accounting students in Khon Kaen province, such as career advancement opportunities and expected returns and 3. to study the differences in student characteristics that may affect their career path decisions, such as age, gender, education level and personal interests. This study employed a quantitative research design, using a questionnaire as the research instrument. The sample consisted of 100 accounting students in Khon Kaen Province, with the sample size determined using Yamane's formula (1973) at a 0.05 level of precision. The participants were selected through accidental sampling. The data collected from the questionnaires were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean and standard deviation. The findings revealed that 1) Personal factors The majority of respondents were female (88.00%), aged 20–22 years (47.00%) and reported a personal interest in learning technology and accounting software (32.00%) 2) Career-related factors Overall opinions toward the accounting profession were rated at the highest level ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.60) and 3) Priorities and confidence in the Certified Public Accountant (CPA) profession Students placed the greatest importance on professional responsibility, followed by the nature of accounting work. They also expressed a high level of confidence that the Certified Public Accountant (CPA) license is a key factor in unlocking opportunities for career advancement and outstanding financial success in the accounting profession.

Keywords: Study, Motivation, Accounting Firm

บทนำ

ในยุคที่เศรษฐกิจมีความซับซ้อนและการแข่งขันทางธุรกิจรุนแรงขึ้น วิชาชีพบัญชีจึงกลายเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการภายในองค์กร ทั้งในภาครัฐและเอกชน โดยนักบัญชีไม่เพียงแต่ทำหน้าที่ในการจัดทำบัญชีและรายงานทางการเงินเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล การวางแผนทางการเงิน การควบคุมภายใน และการตรวจสอบความถูกต้องของธุรกรรมทางการเงิน ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นคง โปร่งใส และน่าเชื่อถือให้กับกิจการ วิชาชีพบัญชีจึงถือเป็นอาชีพที่มีความสำคัญและเป็นที่ต้องการอย่างต่อเนื่องในตลาดแรงงานอย่างไรก็ตามท่ามกลางความหลากหลายของเส้นทางสายอาชีพบัญชี เช่น นักบัญชีต้นทุน นักบัญชีภาษีอากร ผู้ตรวจสอบบัญชี นักวางแผนการเงิน ผู้สอบบัญชีภายใน หรือแม้แต่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) การตัดสินใจของนักศึกษาบัญชีในการเลือกประกอบอาชีพในอนาคตจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง "แรงจูงใจ" ที่เป็นตัวผลักดันให้เกิดความตั้งใจและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่วิชาชีพที่ต้องการ แรงจูงใจดังกล่าวอาจมาจากความสนใจส่วนบุคคล ทศนคติที่ดีต่ออาชีพ รายได้ที่น่าดึงดูด ความมั่นคงในการทำงาน อิทธิพลจากครอบครัว ครูอาจารย์ หรือภาพลักษณ์ของวิชาชีพในสังคม (สมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2564)

ปัจจุบันวิชาชีพบัญชีกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล ระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) และโปรแกรมทางบัญชีอัตโนมัติที่เข้ามามีบทบาทในการจัดการข้อมูลทางการเงิน ส่งผลให้บทบาทของนักบัญชีเปลี่ยนแปลงจากการบันทึกข้อมูลไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกและการให้คำปรึกษาทางธุรกิจมากยิ่งขึ้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อทัศนคติ ความคาดหวัง และแรงจูงใจของนักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาบัญชี เนื่องจากนักศึกษาบางส่วนอาจมองเห็นโอกาสในการเติบโตทางวิชาชีพ ขณะที่บางส่วนอาจมีความกังวลเกี่ยวกับการแข่งขันและการถูกทดแทนด้วยเทคโนโลยีในอนาคต จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจมุมมองของนักศึกษาที่มีต่อวิชาชีพบัญชีในบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า แรงจูงใจในการเลือกประกอบวิชาชีพบัญชีได้รับอิทธิพลจากหลายปัจจัย ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โดยปัจจัยภายใน ได้แก่ ความสนใจส่วนบุคคล ความถนัดทางด้านตัวเลข ทัศนคติในวิชาชีพ และความต้องการพัฒนาตนเอง ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่ รายได้ ความมั่นคงของอาชีพ โอกาสก้าวหน้าในสายงาน อิทธิพลจากครอบครัว สถาบันการศึกษา และความต้องการของตลาดแรงงาน งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศส่วนใหญ่พบว่า ความมั่นคงของอาชีพและโอกาสในการเติบโตทางวิชาชีพเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพบัญชีของนักศึกษา อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษายังมีความแตกต่างกันตามบริบทของพื้นที่ สภาพเศรษฐกิจ และลักษณะของสถาบันการศึกษา ทำให้ยังมีช่องว่างขององค์ความรู้ที่ควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติมในบริบทของจังหวัดขอนแก่น สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาบัญชี การทำความเข้าใจแรงจูงใจที่มีต่อวิชาชีพในอนาคต จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถช่วยให้สถาบันการศึกษา หน่วยงานด้านวิชาชีพ และภาคธุรกิจ สามารถวางแผนการส่งเสริม พัฒนา หรือแนะแนวได้อย่างตรงจุด เพื่อเตรียมบุคลากรให้พร้อมตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานอย่างมีคุณภาพโดยเฉพาะในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การศึกษา และการคมนาคมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งที่เปิดสอนสาขาบัญชี และผลิตบัณฑิตเข้าสู่ตลาดแรงงานทุกปี การศึกษาถึงแรงจูงใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในพื้นที่นี้จึงสามารถสะท้อนแนวโน้มความสนใจต่อวิชาชีพในอนาคต และเป็นข้อมูลสำคัญที่สามารถใช้พัฒนาหลักสูตร แนวทางการแนะแนวอาชีพ รวมถึงนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

ดังนั้น การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์แรงจูงใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีบัญชีในจังหวัดขอนแก่นที่มีต่อวิชาชีพบัญชีในอนาคต เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปใช้สนับสนุน เตรียมความพร้อมของนักศึกษาในการเลือกเส้นทางอาชีพที่เหมาะสม สร้างแรงบันดาลใจ และผลักดันให้เกิดการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสอบวิชาชีพบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านอาชีพที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสอบวิชาชีพบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดขอนแก่น เช่น โอกาส ความก้าวหน้าในสายงาน และผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ
3. เพื่อศึกษาความแตกต่างลักษณะเฉพาะของนักศึกษาที่อาจส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเส้นทางอาชีพ เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา และความสนใจส่วนบุคคล

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับนักศึกษาบัญชีและความพึงพอใจ

นักศึกษาบัญชี หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาบัญชี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้หลักการบัญชี มาตรฐานการบัญชี กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานทางการเงิน การตรวจสอบบัญชี และการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน เพื่อให้สามารถประกอบวิชาชีพทางการบัญชีได้ เช่น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) นักวิเคราะห์การเงิน นักบัญชีภาครัฐ หรือที่ปรึกษาด้านการบัญชีและภาษีอากร (สภาวิชาชีพบัญชี, 2565)

2. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบ และสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงาน และผู้ปฏิบัติงานนั้นได้รับการตอบสนองความต้องการของเขาได้ (กิตติมา ปรีดีติลล, 2529)

ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของบุคคลในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เป็นความรู้สึกหรือเจตคติที่มีของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมที่ทำให้เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้ประกอบกิจกรรมได้รับการตอบสนองความต้องการของเขาทั้งทางร่างกาย และจิตใจทำให้เกิดความพึงพอใจในการประกอบกิจกรรม สิ่งเหล่านี้จะพึงพอใจมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับความต้องการ ของเขาเอง และองค์ประกอบที่เป็นสิ่งจูงใจ” (วิชัย มะลิซ้อน, 2538)

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี

ทักษะวิชาชีพ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการ เชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจและคุณสมบัติ ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552)

4. แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบวิชาชีพบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอยู่ภายใต้การดูแลของสภาวิชาชีพเดียวกัน รวมทั้งให้ความรู้และพัฒนา ส่งเสริมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพ ภูมิคุณภาพ มีมาตรฐานและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ตลอดจนเพื่อให้มีการควบคุมจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2548)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี จากสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ทั้งในสังกัดของรัฐและเอกชน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2568

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี จำนวนทั้งสิ้น 100 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มเลือกและเก็บข้อมูลโดยการไปสอบถามนักศึกษาโดยตรงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยครอบคลุมนักศึกษาทุกชั้นปี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนมุมมองและความต้องการของนักศึกษาในแต่ละระดับปีการศึกษาอย่างครบถ้วนการเก็บข้อมูลดำเนินการทั้งในรูปแบบของแบบสอบถามออนไลน์และแบบสอบถามที่แจกและเก็บคืนด้วยตนเอง เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทและความสะดวกของนักศึกษาในแต่ละสถานศึกษา

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าที (t- test) และการทดสอบ ค่าเอฟ (F-test)

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 88.00 มีอายุอยู่ในช่วง 20–22 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 การศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 และมีความสนใจส่วนบุคคลด้านการเรียนรู้เทคโนโลยีและโปรแกรมบัญชี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา ช่วงต้นของระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีแนวโน้มให้ความสนใจต่อทักษะด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานบัญชีมากขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านอาชีพที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสอบวิชาชีพบัญชีของนักศึกษาบัญชีในจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย คุณภาพการสอนและประสบการณ์จากคณาจารย์ สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการศึกษา โอกาสใน

การฝึกงานและพัฒนาทักษะวิชาชีพ การได้รับข้อมูลและแนวทางสนับสนุนในการประกอบอาชีพผู้สอบบัญชี ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 1-4 ดังนี้

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา คุณภาพการสอนและประสบการณ์จากคณาจารย์

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. อาจารย์มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ตรงในรายวิชาที่สอน	4.65	0.65	มากที่สุด	2
2. อาจารย์สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างเข้าใจง่ายและน่าสนใจ	4.56	0.65	มากที่สุด	3
3. อาจารย์ให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาเมื่อมีข้อสงสัยได้อย่างเหมาะสม	4.75	0.53	มากที่สุด	1
รวม	4.66	0.61	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณภาพการสอนและประสบการณ์จากคณาจารย์ อยู่ในภาพรวมระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าสูงที่สุดคือ อาจารย์ให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาเมื่อมีข้อสงสัยได้อย่างเหมาะสม รองลงมาคือ อาจารย์มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ตรงในรายวิชาที่สอน สำหรับข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ อาจารย์สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างเข้าใจง่ายและน่าสนใจ

สรุปได้ว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพการสอนของคณาจารย์ในระดับสูงสุด โดยเฉพาะเรื่องการให้คำปรึกษาและการใช้ประสบการณ์จริงในการสอน ขณะที่ด้านการถ่ายทอดความรู้ยังสามารถพัฒนาให้เข้าใจง่ายและน่าสนใจยิ่งขึ้น

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการศึกษา

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. ห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนที่ครบถ้วนและพร้อมใช้งาน	4.45	0.79	มากที่สุด	2
2. บรรยากาศภายในสถาบันส่งเสริมการเรียนรู้และความร่วมมือระหว่างนักศึกษา	4.54	0.68	มากที่สุด	1
3. ระบบสนับสนุนด้านเทคโนโลยีเช่น Wi-Fi หรือสื่อการสอนออนไลน์มีประสิทธิภาพเพียงพอ	4.33	0.99	มากที่สุด	3
รวม	4.44	0.82	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการศึกษา อยู่ในภาพรวมระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าสูงที่สุดคือ บรรยากาศภายในสถาบันส่งเสริมการเรียนรู้และความร่วมมือระหว่างนักศึกษา รองลงมาคือ ห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนที่ครบถ้วนและพร้อมใช้งาน สำหรับข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ระบบสนับสนุนด้านเทคโนโลยี เช่น Wi-Fi หรือสื่อการสอนออนไลน์ มีประสิทธิภาพเพียงพอ

สรุปได้ว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ในระดับสูงสุด โดยเฉพาะเรื่องความร่วมมือระหว่างนักศึกษาและอุปกรณ์การเรียน ขณะที่ด้านระบบสนับสนุนเทคโนโลยียังสามารถพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา โอกาสในการฝึกงานและพัฒนาทักษะวิชาชีพ

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. สถาบันจัดให้มีโอกาสฝึกงานในหน่วยงานที่เหมาะสมกับสาขาวิชา	4.63	0.69	มากที่สุด	2
2. การฝึกงานช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ตรงในการทำงานจริง	4.70	0.59	มากที่สุด	1
3. ได้รับคำแนะนำหรือการประเมินผลจากอาจารย์นิเทศอย่างต่อเนื่อง	4.55	0.79	มากที่สุด	3
รวม	4.63	0.69	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 พบว่า โอกาสในการฝึกงานและพัฒนาทักษะวิชาชีพ อยู่ในภาพรวมระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าสูงที่สุดคือ การฝึกงานช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ตรงในการทำงานจริง รองลงมาคือ สถาบันจัดให้มีโอกาสฝึกงานในหน่วยงานที่เหมาะสมกับสาขาวิชา สำหรับข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ได้รับคำแนะนำหรือการประเมินผลจากอาจารย์นิเทศอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อโอกาสในการฝึกงานและพัฒนาทักษะวิชาชีพในระดับสูงสุด โดยเฉพาะเรื่องการได้รับประสบการณ์ตรงจากการทำงาน ขณะที่ด้านการประเมินผลและคำแนะนำจากอาจารย์ยังสามารถปรับปรุงให้ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา การได้รับข้อมูลและแนวทางสนับสนุนในการประกอบอาชีพ ผู้สอบบัญชี

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการสอบบัญชีและเส้นทางอาชีพอย่างชัดเจน	4.66	0.63	มากที่สุด	2
2. ได้รับคำปรึกษาจากอาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพอย่างเหมาะสม	4.65	0.67	มากที่สุด	3
3. สถาบันมีการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพหรืออบรมเกี่ยวกับการสอบบัญชีอย่างต่อเนื่อง	4.67	0.62	มากที่สุด	1
รวม	4.66	0.64	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4 พบว่า การได้รับข้อมูลและแนวทางสนับสนุนในการประกอบอาชีพผู้สอบบัญชี อยู่ในภาพรวมระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าสูงที่สุดคือ สถาบันมีการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพหรืออบรมเกี่ยวกับการสอบบัญชีอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการสอบบัญชีและเส้นทางอาชีพอย่างชัดเจน สำหรับข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ได้รับคำปรึกษาจากอาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพอย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการได้รับข้อมูลและแนวทางสนับสนุนในการประกอบอาชีพผู้สอบบัญชีในระดับสูงสุด โดยเฉพาะเรื่องการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพและการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ขณะที่ด้านการให้คำปรึกษายังสามารถปรับปรุงให้เข้าถึงและเหมาะสมยิ่งขึ้น

3. การศึกษาความแตกต่างลักษณะเฉพาะของนักศึกษาที่อาจส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเส้นทางอาชีพ เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา และความสนใจส่วนบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างลักษณะเฉพาะของนักศึกษาที่อาจส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเส้นทางอาชีพ เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา และความสนใจส่วนบุคคล ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 5-9 ดังนี้

ตารางที่ 5 ด้านความสำเร็จในการทำงาน

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. การประกอบอาชีพบัญชีสามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง	4.68	0.51	มากที่สุด	2
2. งานบัญชีช่วยให้เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง	4.64	0.59	มากที่สุด	3
3. การทำงานด้านบัญชีเปิดโอกาสให้เติบโตในสายอาชีพบัญชี	4.72	0.56	มากที่สุด	1
รวม	4.68	0.57	มากที่สุด	

จากตารางที่ 5 พบว่า ด้านความสำเร็จในการทำงานของวิชาชีพบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$ S.D.=0.57) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าสูงที่สุดคือ การทำงานด้านบัญชีเปิดโอกาสให้เติบโตในสายอาชีพบัญชี รองลงมาคือ การประกอบอาชีพบัญชีสามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง สำหรับข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ งานบัญชีช่วยให้เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง สรุปได้ว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อความสำเร็จในการทำงานด้านบัญชีในระดับสูงสุด โดยเฉพาะเรื่องโอกาสในการเติบโตในสายอาชีพขณะที่ด้านความภาคภูมิใจในความสำเร็จส่วนตัวยังสามารถปรับปรุงให้เด่นชัดมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 6 ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้รับความเชื่อถือจากสังคมและองค์กร	4.70	0.55	มากที่สุด	3
2. งานบัญชีมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของหน่วยงานทุกประเภท	4.77	0.49	มากที่สุด	1
3. นักบัญชีที่มีความสามารถมักได้รับการยอมรับในด้านความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ	4.74	0.52	มากที่สุด	2
รวม	4.74	0.52	มากที่สุด	

จากตารางที่ 6 พบว่า ด้านการได้รับการยอมรับนับถือของวิชาชีพบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.74$, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าสูงที่สุดคือ งานบัญชีมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของหน่วยงานทุกประเภท รองลงมาคือ นักบัญชีที่มีความสามารถมักได้รับการยอมรับในด้านความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ สำหรับข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้รับความเชื่อถือจากสังคมและองค์กร สรุปได้ว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อการได้รับการยอมรับนับถือในวิชาชีพบัญชีในระดับสูงสุด โดยเฉพาะในด้านความสำคัญของงานบัญชีต่อหน่วยงาน ขณะที่ด้านความเชื่อถือจากสังคมและองค์กรยังสามารถส่งเสริมและพัฒนาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 7 ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. งานบัญชีมีความละเอียดรอบคอบและต้องใช้ความรับผิดชอบสูง	4.77	0.52	มากที่สุด	2
2. การทำงานด้านบัญชีต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและมาตรฐานการเงิน	4.79	0.47	มากที่สุด	1
3. ลักษณะงานบัญชีมีความหลากหลายและสามารถประยุกต์ใช้ได้หลายด้าน	4.72	0.53	มากที่สุด	3
รวม	4.76	0.52	มากที่สุด	

จากตารางที่ 7 พบว่า ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติของวิชาชีพบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.76$, S.D.= 0.51) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าสูงที่สุดคือ การทำงานด้านบัญชีต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและมาตรฐานการเงิน รองลงมาคือ งานบัญชีมีความละเอียดรอบคอบและต้องใช้ความรับผิดชอบสูง สำหรับข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ลักษณะงานบัญชีมีความหลากหลายและสามารถประยุกต์ใช้ได้หลายด้านสรุปได้ว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติในวิชาชีพบัญชีในระดับสูงสุด โดยเฉพาะด้านความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและมาตรฐานการเงิน ขณะที่ด้านความหลากหลายและการประยุกต์ใช้ยังสามารถส่งเสริมให้เด่นชัดมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 8 ด้านความก้าวหน้าในงาน

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. อาชีพบัญชีมีโอกาสเลื่อนตำแหน่งหรือเติบโตในสายงานได้อย่างต่อเนื่อง	4.81	0.47	มากที่สุด	2
2. ความสามารถและประสบการณ์ส่งผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพ	4.80	0.44	มากที่สุด	3
3. มีโอกาสขยายสายอาชีพไปยังงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ตรวจสอบบัญชีหรือที่ปรึกษาทางการเงิน	4.84	0.44	มากที่สุด	1
รวม	4.82	0.45	มากที่สุด	

จากตารางที่ 8 พบว่า ด้านความก้าวหน้าในงานของวิชาชีพบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.82$, S.D.=0.45) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าสูงที่สุดคือ มีโอกาสขยายสายอาชีพไปยังงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ตรวจสอบบัญชี หรือที่ปรึกษาทางการเงิน รองลงมาคือ อาชีพบัญชีมีโอกาสเลื่อนตำแหน่งหรือเติบโตในสายงานได้อย่างต่อเนื่อง สำหรับข้อที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ความสามารถและประสบการณ์ส่งผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพบัญชี สรุปได้ว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อความก้าวหน้าในงานของวิชาชีพบัญชีในระดับสูงสุด โดยเฉพาะด้านโอกาสในการขยายสายอาชีพและการเติบโตในสายงาน ขณะที่ด้านความสามารถและประสบการณ์ที่ส่งผลต่อความก้าวหน้ายังสามารถส่งเสริมให้เด่นชัดมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาและความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี ภาพรวมทั้ง 9 ด้าน

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. คุณภาพการสอนและประสบการณ์จากคณาจารย์	4.66	0.61	มากที่สุด	7
2. สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการศึกษา	4.44	0.82	มากที่สุด	9
3. โอกาสในการฝึกงานและพัฒนาทักษะวิชาชีพ	4.63	0.69	มากที่สุด	8
4. การได้รับข้อมูลและแนวทางสนับสนุนในการประกอบอาชีพผู้สอบบัญชี	4.66	0.64	มากที่สุด	6
5. ด้านความสำเร็จในการทำงาน	4.68	0.57	มากที่สุด	5
6. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	4.74	0.52	มากที่สุด	3
7. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ	4.76	0.51	มากที่สุด	2
8. ด้านความรับผิดชอบ	4.82	0.45	มากที่สุด	1
9. ด้านความก้าวหน้าในงาน	4.73	0.55	มากที่สุด	4
รวม	4.82	0.45	มากที่สุด	

จากตารางที่ 9 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาและวิชาชีพบัญชีในภาพรวมทั้ง 9 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$, S.D.= 0.60) เมื่อพิจารณาแยกตามด้านพบว่า ด้านความรับผิดชอบเป็นข้อที่นักศึกษาให้คะแนนสูงที่สุด สะท้อนว่านักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของจรรยาบรรณ ความซื่อสัตย์ และความถูกต้องในการทำงานด้านบัญชี ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของวิชาชีพบัญชีและเป็นคุณสมบัติที่ผู้ประกอบการวิชาชีพควรมี ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่ในลำดับรองลงมา แสดงให้เห็นว่างานบัญชีมีความละเอียดรอบคอบ มีความหลากหลาย และต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการเงินและกฎหมาย นักศึกษาเห็นคุณค่าของประสบการณ์ตรงที่ได้จากการปฏิบัติงานจริง ด้านความก้าวหน้าในงานมีคะแนนสูงเช่นกัน สะท้อนว่าอาชีพบัญชีให้อิสระในการพัฒนาตนเอง สามารถขยายสายอาชีพ เช่น การเป็นผู้ตรวจสอบบัญชี หรือที่ปรึกษาทางการเงิน และมีโอกาสเติบโตในสายงานอย่างต่อเนื่อง สำหรับด้านสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้เป็นข้อที่ได้รับคะแนนต่ำที่สุด ซึ่งบ่งชี้ว่านักศึกษาเห็นว่าการสนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อมหรือการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น ห้องเรียน อุปกรณ์ประกอบการเรียน หรือสภาพแวดล้อมในการฝึกงาน ยังสามารถพัฒนาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ได้มากขึ้น สรุปได้ว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อวิชาชีพบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับสูงสุด โดยเฉพาะด้านความรับผิดชอบ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และความก้าวหน้าในงาน ซึ่งสะท้อนถึงคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง ขณะที่ด้านสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ยังสามารถปรับปรุงให้เอื้อต่อการศึกษาศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้ให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การพัฒนาด้านนี้จะช่วยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ที่ครบถ้วนทั้งด้านทักษะวิชาชีพและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสอบวิชาชีพบัญชีของนักศึกษาบัญชีในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลและความสนใจต่อเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 88.00) โดยมีนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในชั้นปีที่ 1 และที่สำคัญคือ นักศึกษามีความสนใจส่วนบุคคลด้านการเรียนรู้เทคโนโลยีและโปรแกรมบัญชีสูงสุด สะท้อนให้เห็นถึงความตระหนักของนักศึกษาในการปรับตัวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของวิชาชีพบัญชี แรงจูงใจภายใน มีความสำคัญสูงสุดต่อจริยธรรมและเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี ผลการวิจัยชี้ว่าแรงจูงใจหลักของนักศึกษามาจากภายใน โดยให้น้ำหนักสูงสุดแก่ความซื่อสัตย์ จรรยาบรรณ และความรับผิดชอบ ซึ่งแสดงถึงความตระหนักในการเป็น ผู้พิทักษ์ความน่าเชื่อถือสาธารณะ นอกจากนี้ นักศึกษายังใช้ความสนใจใน เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นกลยุทธ์ส่วนตัวในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้เชี่ยวชาญที่ครบเครื่อง เพื่อนำพาองค์กรเข้าสู่ยุคการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับปฐมาภรณ์ คำชื่น (2567) ที่พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพและความรับผิดชอบต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพงาน สอบบัญชี โดยผู้ประกอบการวิชาชีพที่ยึดมั่นในจรรยาบรรณจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้รับความเชื่อถือจากผู้ให้ข้อมูลทางการเงิน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับสุภาพรณ คำสุวรรณ (2568) ที่พบว่า การยึดถือจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านอาชีพที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสอบวิชาชีพบัญชีของนักศึกษาบัญชีในจังหวัดขอนแก่น เช่น โอกาสความก้าวหน้าในสายงาน และผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ พบว่า ปัจจัยสนับสนุนและการเรียนรู้ที่มีความพึงพอใจสูง นักศึกษามีความพึงพอใจต่อปัจจัยด้านอาชีพในระดับ มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อ โอกาสในการฝึกงานที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ตรง และ คุณภาพการสอนของคณาจารย์ในด้านการให้คำแนะนำและปรึกษา ส่วนปัจจัยที่ควรปรับปรุงคือ ระบบสนับสนุนด้านเทคโนโลยี ภายในสถาบันและประสิทธิภาพของการให้คำแนะนำจากอาจารย์นิเทศ แรงจูงใจภายนอก ใบอนุญาตผู้สอบบัญชีคือทางลัดสู่ความก้าวหน้า นักศึกษามีความคาดหวังสูงต่อแรงจูงใจภายนอก โดยมองว่า ใบอนุญาตผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เป็นกุญแจสำคัญ ในการสร้าง สถานะทางวิชาชีพที่สูงส่ง และเป็นทางลัด ที่ชัดเจนสู่การเลื่อนตำแหน่งในระดับบริหาร (เช่น ผู้อำนวยการฝ่ายการเงิน หรือหุ้นส่วน) รวมถึง การสร้าง ผลตอบแทนทางการเงินที่โดดเด่นอย่างยั่งยืน พบว่า นักศึกษามีความคาดหวังต่อความก้าวหน้าในสายอาชีพและมองว่าการได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) เป็นช่องทางสำคัญสู่ความสำเร็จในวิชาชีพ ทั้งในด้านตำแหน่งหน้าที่การงาน รายได้ และความมั่นคงทางอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับปรียาภัทร เล็กประยูร (2560) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับการทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ พบว่า ความก้าวหน้าในอาชีพ ความมั่นคงในการทำงาน และผลตอบแทนทางการเงิน เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความต้องการเข้าสอบ CPA ของบุคลากรทางบัญชี

3. เพื่อศึกษาความแตกต่างลักษณะเฉพาะของนักศึกษาที่อาจส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเส้นทางอาชีพ เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา และความสนใจส่วนบุคคล พบว่า แรงจูงใจหลักด้านความก้าวหน้าและความรับผิดชอบต่อ: นักศึกษามีความพึงพอใจต่อวิชาชีพบัญชีในภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยปัจจัยที่ได้รับคะแนนสูงสุดคือ ด้านความก้าวหน้าในงาน ($\bar{x} = 4.82$, S.D.=0.45) และ ด้านความรับผิดชอบต่อ ซึ่งสะท้อนว่านักศึกษาเห็นโอกาสในการขยายสายอาชีพและตระหนักถึงความสำคัญของจรรยาบรรณและความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานบัญชีในระดับสูงสุด ซึ่งเป็นแรงผลักดันหลักในการเลือกสอบวิชาชีพระดับสูงต่อไป ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์ สถาบันมีช่องว่างการสนับสนุนด้านเทคโนโลยี แม้วานักศึกษาจะเชื่อมั่นในการสนับสนุนด้านอาชีพจากคณาจารย์ แต่

การอภิปรายผลพบว่า มีช่องว่างด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้และระบบสนับสนุนเทคโนโลยี (เช่น เครือข่ายอินเทอร์เน็ต) ที่ไม่สามารถตอบสนองต่อความสนใจด้านดิจิทัลของนักศึกษาได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น สถาบันการศึกษาจึงควรเร่ง ปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบสนับสนุนด้านนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับแรงจูงใจของนักศึกษาและเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับภาวณี ศรีเสวตร (2567) ที่พบว่าทักษะทางวิชาชีพและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี โดยเฉพาะทักษะทางปัญญาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสถาบันการศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะดิจิทัลควบคู่กับทักษะทางวิชาชีพบัญชี เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อค้นพบทางวิชาการ หรือองค์ความรู้ใหม่

การวิจัยนี้ พบว่า นักศึกษาบัญชีให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์ จรรยาบรรณวิชาชีพ และความรับผิดชอบ ควบคู่กับความสนใจในการเรียนรู้เทคโนโลยีและโปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ แสดงให้เห็นว่าแนวคิดของผู้เรียนในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงจากการมองวิชาชีพบัญชีในฐานะวิชาชีพที่เน้นการจัดทำข้อมูลทางการเงิน ไปสู่การเป็นวิชาชีพที่ต้องอาศัยทั้งคุณธรรมและสมรรถนะทางดิจิทัลร่วมกัน จึงอาจกล่าวได้ว่า “นักบัญชีในอนาคตต้องเป็นผู้มีจริยธรรมทางวิชาชีพและมีความพร้อมด้านเทคโนโลยีในเวลาเดียวกัน” ความก้าวหน้าในสายอาชีพเป็นแรงจูงใจหลักที่เชื่อมโยงการตัดสินใจพัฒนาตนเองทางวิชาชีพ พบว่า ด้านความก้าวหน้าในงานเป็นปัจจัยที่ได้รับคะแนนสูงสุด ($\bar{x} = 4.82$) และนักศึกษามองว่าการได้รับใบอนุญาตผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) เป็นกลไกสำคัญในการยกระดับสถานภาพทางวิชาชีพ รายได้ และความมั่นคงในการทำงาน สะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษารับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพกับโอกาสความสำเร็จในอนาคตอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่อธิบายพฤติกรรมเตรียมความพร้อมเข้าสู่วิชาชีพบัญชีของคนรุ่นใหม่ เกิดแนวคิด “แรงจูงใจเชิงบูรณาการสำหรับนักบัญชียุคดิจิทัล” (Integrated Motivation for Digital Accountants) จากการสังเคราะห์ผลการวิจัยสามารถเสนอองค์ความรู้ใหม่ในรูปแบบแนวคิดเชิงบูรณาการ ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ (1) แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ จรรยาบรรณ ความรับผิดชอบ และความต้องการพัฒนาตนเอง (2) แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ประกอบด้วย ความก้าวหน้าในอาชีพ รายได้ ความมั่นคง และการได้รับใบอนุญาตวิชาชีพ (3) ความพร้อมด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Readiness) ประกอบด้วย การเรียนรู้เทคโนโลยี โปรแกรมบัญชี ระบบสารสนเทศทางการบัญชี และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน โดยทั้งสามองค์ประกอบมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันและส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าสู่วิชาชีพบัญชีในอนาคต โดยหากขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง จะส่งผลให้แรงจูงใจทางวิชาชีพลดลง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรเร่งรัดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยี สถาบันอุดมศึกษาควรดำเนินการ ปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบสนับสนุนด้านเทคโนโลยี เช่น ระบบเครือข่าย Wi-Fi และสื่อการสอนออนไลน์ เพื่อให้สามารถตอบสนองความสนใจของนักศึกษาในการเรียนรู้โปรแกรมบัญชีและเทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ควรเสริมสร้างหลักสูตรด้านจริยธรรมและกฎหมายเชิงบูรณาการ ควรมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา (Case Studies) ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงทางจริยธรรมและการปฏิบัติตามกฎหมายบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินอย่างเข้มข้น เพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในคุณสมบัติที่นักศึกษาให้ความสำคัญสูงสุด

1.3 ควรขยายขอบเขตการสนับสนุนเชิงวิชาชีพ สถาบันควร อารังรักษาคุณภาพและปริมาณของกิจกรรมแนะแนวอาชีพ และการอบรมเกี่ยวกับการสอบบัญชีที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงควรพัฒนาเทคโนโลยีงานฝึกงานให้มีการประเมินผลและการให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด เพื่อสนับสนุนการวางแผนความก้าวหน้าในอาชีพของนักศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิเคราะห์เชิงอนุมานเพื่อหาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล ผู้วิจัยเสนอให้มีการวิจัยเพิ่มเติมที่ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เช่น การวิเคราะห์ความถดถอย เพื่อศึกษาว่าปัจจัยด้านอาชีพ หรือปัจจัยส่วนบุคคล มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อความตั้งใจในการเลือกประกอบวิชาชีพผู้สอบบัญชีหรือไม่ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรได้

2.2 การขยายขอบเขตและเปรียบเทียบมุมมองของกลุ่มตัวอย่าง ควรมีการวิจัย เชิงเปรียบเทียบ ระหว่างนักศึกษาในพื้นที่อื่น หรือทำการเก็บข้อมูลจาก ผู้ประกอบวิชาชีพผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงานจริง เพื่อเปรียบเทียบมุมมองด้านอาชีพจากฝั่งผู้ปฏิบัติงานกับความคาดหวังของนักศึกษา เพื่อให้ได้ผลสรุปที่สามารถนำไปใช้อ้างอิงและพัฒนาการศึกษาวิชาชีพบัญชีได้อย่างกว้างขวาง

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2548). *พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547*. กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์.
- กิตติมา ปรีดีติลล. (2529). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2558). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กทม: ดัชนีการพิมพ์.
- ปฐมภรณ์ คำชื่น (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพและความรับผิดชอบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 26(2), 149-162.
- ปรียาภัทร เล็กประยูร (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับการทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) ของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์: กรุงเทพมหานคร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ภาวิณี ศรีเสวตร์ (2567). ทักษะทางวิชาชีพและประสบการณ์ทำงานที่มีผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 7(2), 141-158.
- วิชัย มะลิซ้อน. (2538). *จิตวิทยาการทำงานและความพึงพอใจ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2552). *มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี*. กรุงเทพฯ: สภาวิชาชีพบัญชี.
- สมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. (2564). *บทบาทของผู้สอบบัญชีและวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย.

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2565). *บทบาทและแนวทางการประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สภาวิชาชีพบัญชี.

สุพาพรรณ คำสุวรรณ (2568). จรรยาบรรณและทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. *วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา*, 15(13-14), 1210-1229.

Taro Yamane. (1973). *Statistic: An introductory and lysis*. (2th ed.). New York: Harpar and row.